

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σας προσκαλεί στη διάλεξη της Αναπλ. Καθηγήτριας Francesca Sensini (Université Côte d'Azur, Nice), με θέμα

Penna e passione: le donne che hanno scritto l'Ottocento italiano

Η διάλεξη θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα, 23 Μαρτίου 2026, στις 12:00 στην αιθ. 442 (Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ).

Abstract

Tra pregiudizi scientifici e rigide gerarchie di genere, l'Ottocento italiano vede le donne escluse dal canone ma sempre più presenti sulla scena culturale. In questo contesto contraddittorio, le scrittrici conquistano spazio nei giornali, nei romanzi e nei salotti, contribuendo attivamente al dibattito sulla modernità. Le loro opere mettono in discussione modelli dominanti, interrogando temi come amore, matrimonio e identità femminile con ironia e consapevolezza. Dalla narrativa al giornalismo, emerge una pluralità di voci che raccontano dall'interno le trasformazioni sociali e culturali dell'Italia unita. Sul fondo, il lento accesso all'istruzione e alla sfera pubblica segna l'avvio di un processo di emancipazione destinato a svilupparsi nel secolo successivo.

Γραφίδα και πάθος: οι γυναίκες που χάραξαν τον ιταλικό δέκατο ένατο αιώνα

Περίληψη

Ανάμεσα σε επιστημονικές προκαταλήψεις και αυστηρές έμφυλες ιεραρχίες, ο ιταλικός δέκατος ένατος αιώνας βλέπει τις γυναίκες να αποκλείονται από τον κανόνα, αλλά να γίνονται ολοένα και πιο παρούσες στην πολιτισμική σκηνή. Μέσα σε αυτό το αντιφατικό πλαίσιο, οι γυναίκες συγγραφείς κατακτούν χώρο στις εφημερίδες, στα μυθιστορήματα και στα σαλόνια, συμβάλλοντας ενεργά στη συζήτηση για τη νεωτερικότητα. Τα έργα τους αμφισβητούν τα κυρίαρχα πρότυπα, εξετάζοντας θέματα όπως ο έρωτας, ο γάμος και η γυναικεία ταυτότητα με ειρωνεία και επίγνωση. Από την αφηγηματική πεζογραφία ως τη δημοσιογραφία, αναδύεται μια πολυφωνία που αφηγείται εκ των έσω τις κοινωνικές και πολιτισμικές μεταμορφώσεις της ενωμένης Ιταλίας. Ως κοινό υπόστρωμα όλων αυτών, η βραδεία πρόσβαση στην παιδεία και τη δημόσια σφαίρα σηματοδοτεί την απαρχή μιας διαδικασίας χειραφέτησης, που επρόκειτο να αναπτυχθεί πλήρως τον επόμενο αιώνα.